

Історія Росошанської школи від початків до сьогодення

*«Перше, що потрібно людині
після хліба – це школа»
(Жорж – Жак Дантон)
1759 – 1794рр.*

*Автор і упорядник учитель історії О.М. Парипса
Комп'ютерна верстка С.М. Урсуленко*

1.Дореволюційний період.

Наш народ здавна тягнувся до світла знань. Про це говорять не тільки археологічні та писемні пам'ятки, яких багато знайдено на території нашого району, але і свідчення іноземців, яких дивувала освіченість не стільки чоловіків скільки жінок.

Відомо здавна – там, де люди дбають про навчання і виховання підростаючого покоління – місто чи село процвітає, бо є кому продовжувати справу батьків та дідів, а там де цією справою не опікуються - занепадає.

Невідомо достаменно, чи культивувалась «книжна наука» в Росоші відразу після заснування села, адже селяни, яких в селі була основна маса населення, були в абсолютній більшості не грамотними. Дбати про освіту їм було ніколи та і дорого. Виключення складала козаки, яких було небагато. От і виходить, що чи не єдиними письменними людьми на селі були церковнослужителі та сільська старшина.

Поскільки за родом своєї діяльності служителі церкви були ближчими до народу і, безумовно, користувалися серед селян більшим авторитетом то саме на них, як правило покладалась обов'язки вчителів.

Церква в Росоші існувала з XVIII ст., але офіційних відомостей про існування при ній школи немає. Можна лише припустити, що у перших росошанських приходських священників Петра Оземського та Федора Сташевського було по кілька учнів, як це було повсюдно заведено у ті часи. Перші офіційні відомості про приходську парафіяльну школу, (або як тоді писалось – «училище») в містечку Росоші відносяться до другої половини XIX ст.. Днем її відкриття вважається 25 вересня 1860 року.

Першим росошанським учителем можна вважати протоієрея Свято-Дмитрівської церкви отця Олександра Демченка школа була побудована на церковному подвір'ї утримувалася коштом прихожан.

Навчалось в школі 10 учнів: 1 – міщанський син 1 – солдатський син та 8 дітей з селянських родин.

Отець Олександр навчав Закону Божому і первісній азбуці. Напевно, що він був суворим і вимогливим учителем бо «науку» змогли пройти до кінця лише троє його учнів. Решта сім вибули в процесі навчання.

В описі Свято-Дмитрівської церкви м.Росоші за 1868р. значиться «Приходське Училище заведене в 1860р. . Воно розміщене в будинку дяка побудованому на церковній садибі. На утримання його надається від громади прихожан солома на опалення та вчителю до 20 рублів».

Того ж 1868р. в списках учнів школи значиться уже 41 учень – 36 хлопців та 5 дівчат. А мешкало тоді в Росоші 1249 жителів (609 чоловіків і 640 жінок).

Крім них було ще півтори сотні дворян, осіб духовного звання, відставних солдатів та міщан. Багато-хто з цих людей мав можливість дати своїм дітям домашню освіту.

В рік відкриття приходського училища – 1860р. священник О.Демченко, як значиться у його послужному списку «... удостоївся отримати визнання його Високопреосвященства Арсенія Митрополита Київського і Галицького, виявленого в Спархіальних Відомостях».

У клірових відомостях за 1917р. вже є згадка про дві школи: «Имеющиеся в приходе школы: церковно- приходская однокласная и земская однокласная. Церковная школа помещается в доме , построенном сельским обществом. На содержание ее отпускается от сельского общества 240руб. В сем году в ней обучается мальчиков девочек (відомості відсутні). Відомо лише , що навчав дітей у цій школі протоієрей Іван Миколайович Калиновський 57 років який раніше був учителем при Лебединському жіночому училищі.

Напевно саме отець Іван і був першим хто мав серйозні професійні педагогічні навички бо далі в документі вказано: «Утверждён почётным членом Липовецкого уездного отдела Киевского Епархиального училища в 1912г.» ЦДДА ф127 Оп. 1010 сп. 625 ст. 5-8.

До того ж 3 грудня 1917р. протоієрей Іван Калиновський став благочинним 2 округу Липовецького повіту. Це теж свідчить про його грамотність і високу ерудованість.

Інша ж школа – земська однокласна збудована була у 1914р. також коштом селян. Стояла вона на місці, яке всі рососшани знають як «стара школа» - біля млина. На її місці сьогодні – лише пустир і чагарники . Навчалось у ній 40 дітей.

Різниця між школами була в тому, що за навчання у церковно-приходській треба було платити ,(хоча і невеликі гроші, та не всім селянам це було по кишені) а земська була безплатною. Директором школи був Іван Степанович Нідзельський.

2. Передвоєнні роки.

Після революції 1917р. земств не стало, земська школа стала державною, а церковно приходську було закрито. І.С.Нідзельський залишився директором до 1928року. У цьому ж 1928р. школа була реорганізована в семирічну. Навчалось у ній 150 дітей.

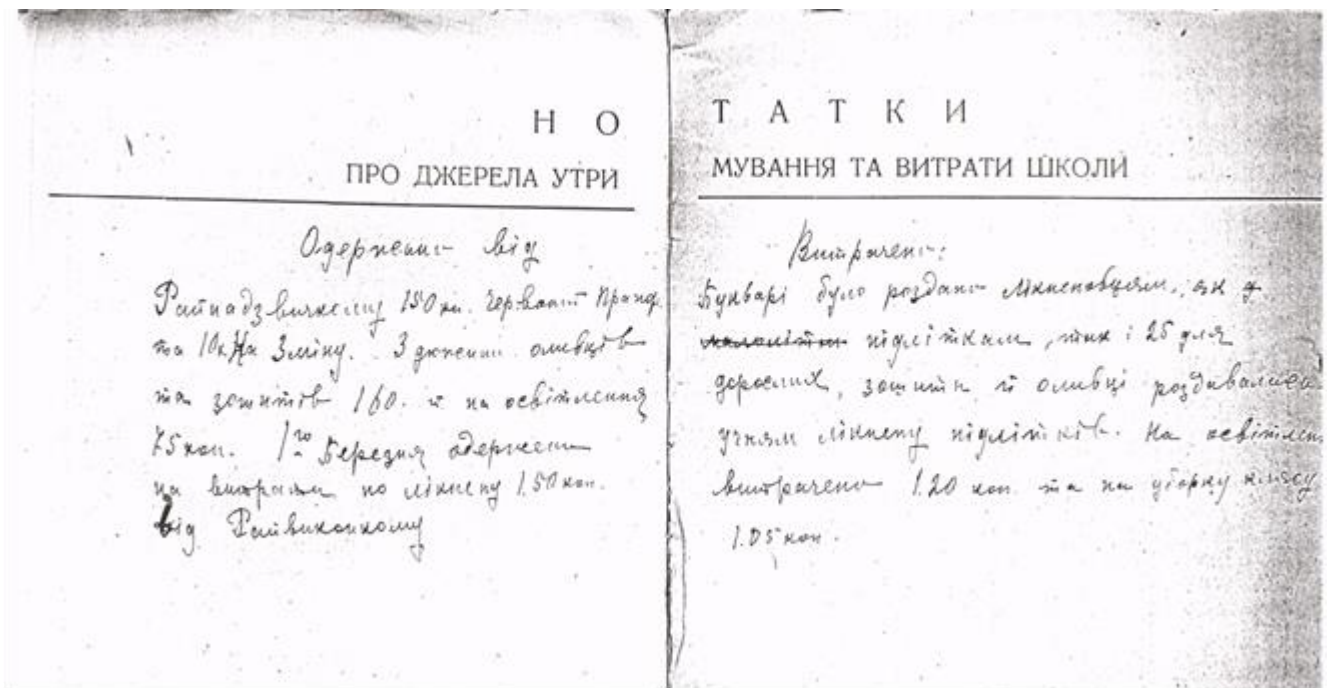
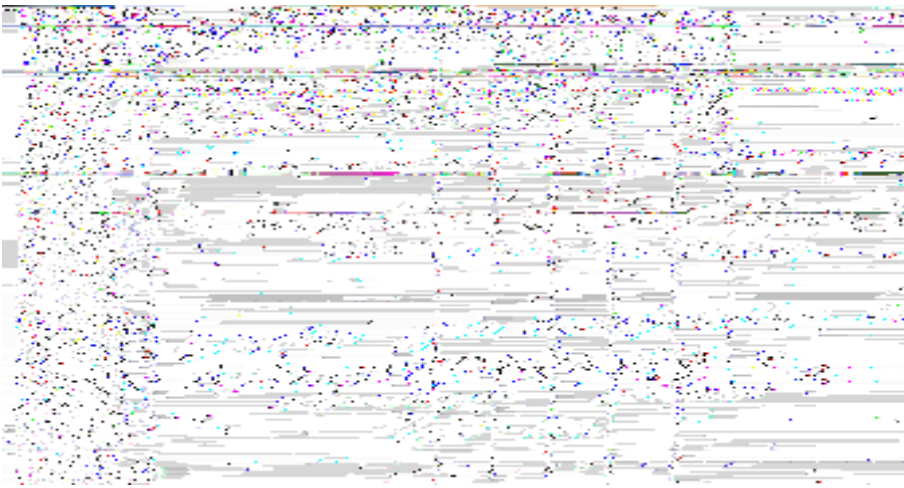
Хоч шкільне навчання у 20рр. було підпорядковане «Кодексу законів про народну освіту УСРР», який закріпив курс на підпорядкування навчання ідеологічним настановам більшовицької партії , але перед школою було поставлено чітке завдання – охопити навчанням якомога більшу кількість не тільки дітей, але й дорослого населення. Спочатку було запроваджено обов'язкове початкове (чотирирічне) навчання, а з 1923р. в Україні почало діяти товариство «Геть неписьменність!». Рососшанська школа теж була перетворена на школу-лікнеп. У її списках за 1926рік значиться 62 учні різного віку – від 11 до 15 років (Див. список у «Додатках»)

В журналі успішності відзначалися крім офіційних відомостей як то – стать, вік, рідна мова і т.п. ще й такі як:

1. Чи являється членом комнезаму (таких 18 чоловік)
2. Проти деяких учнів написано – «босий» таких п'ятеро. Це Шевчук Митрофан, Баранюк Федь, Баранюк Тодоська, Луцький Андрій , Рудик Олександр.
3. Навпроти №26 (Карнаух Тарас) зазначено «малоуспішний».
4. Навпроти №15 (Баранюк Ганя) написано «хвора», а про №27(Лялюцький Яків) сказано «босий і совсім без тривалої одежини».

ВІДОМОСТІ ПР

Черга по черзі	ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО БАТЬКОВІ	Пол	Вік	Соціальне становище	Рідна мова	Партійність	Чи состоїть членом колективу	Член спілки	Членок ради	Допризнаник чи ні	Колі вступив до школи
1	Гобанов Авдотин	дів	14	хлоб	Укр.						25/11
-2	Долук Федь	хлоп	12	хлоб	Укр.		вчитель				25/11
3	Баранчик Вілена	дів	13	хлоб	Укр.						25/11
4	Баранчик Іван	хлоп	13	хлоб	Укр.						24/11
5	Шевчук Кирило	хлоп	15	хлоб	Укр.						24/11
6	Самик Іван	хлоп	14	хлоб	Укр.						25/11
7	Шушуня Лелюка	хлоп	14	хлоб	Укр.						25/11
8	Безменко Олена	дів	14	хлоб	Укр.						25/11
9	Шевчук Ганя	дів	12	хлоб	Укр.						1/11
10	Шевчук Ганя	дів	14	хлоб	Укр.		вчитель				1/11
11	Шевчук Артем	хлоп	14	хлоб	Укр.						25/11
12	Шушуня Ксеня	дів	14	хлоб	Укр.		вчитель				25/11
13	Баранчик Захар	хлоп	14	хлоб	Укр.						25/11
14	Шушуня Франца	дів	13	хлоб	Укр.		вчитель				24/11
15	Баранчик Ганя	дів	12	хлоб	Укр.		вчитель				24/11
16	Шевчук Матрифан	хлоп	14	хлоб	Укр.		вчитель	вчитель			27/11
17	Кравченко Анкета	дів	11	хлоб	Укр.		вчитель				2/11
*18	Баранчик Федь	хлоп	11	хлоб	Укр.		вчитель				25/11
19	Баранчик Мадяевка	дів	12	хлоб	Укр.		вчитель				25/11
20	Баранчик Івдотин	хлоп	12	хлоб	Укр.						25/11
21	Луцанка Ганя	дів	12	хлоб	Укр.						26/11
22	Сая Андрот	хлоп	12	хлоб	Укр.		вчитель				26/11
23	Луцанка Андрот	хлоп	12	хлоб	Укр.		вчитель				26/11
24	Вудик Іван	хлоп	12	хлоб	Укр.						26/11
25	Шушуня Михайло	хлоп	11	хлоб	Укр.		вчитель				26/11
26	Кармачук Марас	хлоп	11	хлоб	Укр.		вчитель				26/11
27	Полтавченко Дмитро	хлоп	12	хлоб	Укр.						2/11

Списки слухачів лікнепу (курсів ліквідації неписьменності) 1937 рік

З документа видно, що навчання в лікнепі було зовсім позбавлене формалізму і носило суто прикладний, практичний характер. Оцінки за навчання не виставлялись, оскільки основним завданням вчителів було навчити дітей грамоті. Просто у кінці навчального періоду ставилась відмітка «опанував програму» або ж «не опанував програму». Алфавітного порядку реєстру учнів також не було.

Навчальна програма чітких обмежень не мала. Зазначалось, що передбачалось вивчити, а що вивчено фактично. Темі занять були різними:

1. Читання оповідання «Чия земля?» (або інших «Комуна» «Сільськогосподарська артіль» і т.п.)
2. Підрахунок врожаю зібраного з наділу кожного учня.
3. «Як треба працювати біля землі.»
4. «Писання письма до редакції.»
5. «Боротьба з посухою та шкідниками.»
6. «Наше село»

7. «Розв'язання вправ на відсотки.»

В окремі дні зазначалось: «Навчання не проводилося», або «Писання лозунгів до 8 березня»

З зазначених 62 учнів на випуск призначено 43. Про багатьох з тих, що не випустились сказано, що вони приступили до навчання після нового року. Очевидно і чіткої дати початку навчань, і чіткої комплектації груп не було.

ДАВО Р 256. оп.1 сп.934

Всього на 1925-26 навчальний рік в Росоші значилось 4 групи лікнепу, що вчилися в різні зміни і 2 групи малописьменних. З них неписьменних дорослих з 18 до 35 років було 318 чоловік, а підлітків різного віку – 112 чол.

Р 256 оп.1 сп.753 ст.264.

В цьому ж документі подано опис самої школи:

« Головний будинок – деревляний ,валькований на підмурку, обкладений цеглою, покритий черепицею. Сарай при ньому деревляний. Другий будинок школи – деревляний, валькований, на стовпах під бляхою.

Зараз міститься у головному будинку 150 учнів, а в другому 75 учнів.

Голова сільради: М. Слободяник.

Зав школою: Нідельський (Нідзельський)»

Там же ст.. 268-269.

На місці ж колишньої церковно-приходської школи у 20ті роки було відкрито трудову школу. Про це свідчить слідуючий документ, а саме

Витяг з протоколу:

«1925г. январа 10дня.

Нарслед 5 участка Бердичевского округа

«... Ходатайство Росошанской Трудшколы м.Росоши от 6 сентября 1925г. За №71 на имя Липовецкого Райисполкома об оставлении помещений священника и диакона под хату-читальню і комсомола находятся в общей массе исполненной переписки.»

Р 1556 оп.2 сп.2 ст.275.

А це означає, що при трудшколі була хата-читальня (тобто – бібліотека) і курси лікнепу для дорослих і комсомольська організація.

Незважаючи на всі нестатки і злиденні умови навчання, на недостатню матеріальну і навчальну базу, а звідси – і примітивізм самого навчання, лікнепи без сумніву робили велику справу і це давало добрі результати.

Уже на 1 вересня 1929р. в лікнепі навчалось 112 учнів різного віку, що складали 4 групи. Ліквідувати неписьменність вчителям допомагали старшокласники, а особливо піонери, адже саме 1929 року в школі виникла піонерська організація, про яку йтиметься окремо.

До війни неписьменних серед дітей і молоді в Росоші не залишилося, а серед дорослих – одиниці. У 1931-36рр. директором Росошанської школи працював Орест Васильович Іскра. В цей же час дві росошанські школи було об'єднано в одну. Без сумніву це були найважчі для села роки, особливо голодні 1932-1933. Деякі учні померли з голоду. Частина опухлих не могла відвідувати школу.

Перший піонервожатий –
Захарчук А.Н.

О.В.Іскра

Спорожніли класи. В деяких уроки проводилися при 2-3х учнях. Дирекція школи на чолі з Орестом Іскрою організувала гаряче харчування учнів. Тодішні учні згадують, що їли в школі горохову «похльобку». Інколи перепадало ще й по кусочку хліба, який дехто приносив додому молодшим братикам та сестричкам. Продукти виділялися з колгоспу та відділу наросвіти. Часто з перебоями. Учні ходили в школу не стільки за наукою, скільки заради того щоб поїсти. Так, що школа не тільки навчала дітей, але й рятувала від голодної смерті.

Орест Васильович був надзвичайно енергійною і діяльною людиною. Лець встигли росошанські школярі пережити голод, тільки стали видужувати опухлі і відвідування школи трохи покращилось, - він затіває нову, здавалося б невчасну в той момент справу: організовує з напівголодних і напіводягнених учнів лікнепівський хор. Але це робилося не стільки заради мистецтва скільки заради того щоб відволікти дітей від сумних думок про злидні і про хліб насущний.

Згодом ця ініціатива набрала широкого розголосу в районі і за прикладом росошанського лікнепу такі ж творчі колективи стали виникати в інших школах району.

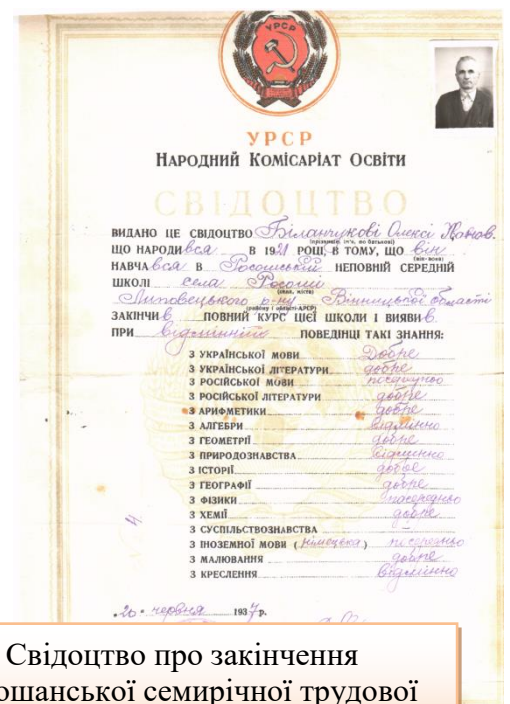
У 1934р. О.В.Іскру, як ударника народної освіти нагородили грамотою райвиконкому і райкому спілки «Робос». В цьому ж році авторитетний педагог став кандидатом у члени партії, а через 2 роки був переведений на посаду завідуючого районним відділом освіти.

У 1937р. Ореста Іскру на посаді директора замінив Абрамович. Після страшних голодних років ситуація потихеньку нормалізувалася, життя входило в звичне, спокійне русло. Наповнюваність класів зростала старенька земська школа стала вже затісною. У 1937р. її було частково добудовано - за 1 літо побудували 6 класних кімнат. З'явилися навчальні посібники, глобус, карти, інше приладдя.

І ось - перший випуск сьомого класу. Росошанську неповну середню школу закінчили у 1937р. 30 учнів. Це було справжнє велике свято після стількох років злиднів та нестатків.

Першими випускниками – семикласниками були:

1. Біланчук Олексій Іванович
2. Бондар Василь Лаврінович
3. Бойко Олексій Кононович
4. Лялюцька Олена Сильвестрівна
5. Петрусь Василь Никифорович
6. Максимішин Микола Мокієвич
7. Мосендз Ліза Данилівна
8. Нетребчук Ліза Василівна
9. Безносюк Дмитро Денисович
10. Парипса Степанина Дмитрівна
11. Шевчук Наталія Григорівна

Свідчення про закінчення Росошанської семирічної трудової школи (перший випуск 1937рік) Біланчюка Олексія Івановича

Основна маса дітей були 1921-22 років народження. Згадує колишній перший випускник Олексій Іванович Біланчук

«Багато вже забулося адже більше сімдесяти років пройшло , але пам'ятаю учителів Грушецьку Євгенію Феофілівну, що викладала німецьку мову, Яцульчак Марію учительку української мови та літератури, учительку хімії Марію Федотівну вчителя фізики Григорія Яковича Хоменка, а вчителя математики, що був родом з Тростянця – репресували в 1937р.»

1937рік – це був пік зміцнення сталінської тоталітарної системи, час найбільшого поширення репресій. Звичайно ж, школа не могла лишатись осторонь цих процесів. Прикладом такого «оперативного реагування» на процеси , що відбувалися в суспільстві є стаття в районній газеті «Більшовицькими темпами» №20 (748) від 9 лютого 1937року: **Стаття «Вороги одержали заслужену кару»**
Додається (див «Додатки»)

Стаття Липовецької районної газети «Більшовицькими темпами» про схвалення вчителями Росошанської семирічної школи вироку Верховного Суду СРСР винесеного Л. Троцькому 1937рік.

Життя потихеньку налагоджувалося, ставало заможнішим , люди жили світлими мріями і сподіваннями на завтрашній день. Будували плани на майбутнє випускники наступних років...І тут почалася війна.

3.Війна та повоєнний період

Віроломний напад фашистської Німеччини перервав мирну працю радянських людей і шкільне навчання. Сталося це сумно - пам'ятного 22 червня 1941 року – того дня, коли росошанська неповна середня школа , як і тисячі шкіл Радянського Союзу святкувала, черговий п'ятий у своїй історії випуск. Це був перший випуск десятикласників, бо школа на той час стала середньою. Директором її була Л.Л.Зенченко.

22 червня 1941-го року свій випуск святкували:

1. В.Т.Швець
2. О.Й.Чорна
3. С.Ф.Пасічник
4. М.П.Шумник

5. Г. Мегун
6. Т. М. Король
7. К. М. Баранюк
8. Н. Р. Бутківська
9. Х. І. Каплун
10. Д. Д. Безносюк
11. Л. Задорожний
12. М. Драпалюк
13. Й. П. Безносюк
14. О. Ф. Кондратюк
15. М. Паламарчук
16. Т. Гудзь
17. М. Н. Романчук
18. О. Н. Романчук
19. С. М. Максимішин
20. І. П. Бабій
21. П. Сінчук
22. А. Гройсман
23. П. М. Шумник

(Див. фото у «Додатках»)

Випуск учнів Росошанської школи 22 червня 1941р

Піонервожатий Звенигородський Іван Григорович та деякі вчителі пішли на фронт. Вчителями залишилися тільки жінки.

21 липня 1941 року с. Росоша було окуповане фашистами. Деякий час школа працювала і в період окупації. Загинув в роки війни І. Г. Звенигородський, а також деякі учні, які воювали і допомагали партизанам (про них буде розповідатися в наступних розділах.)

Як довго не тяглися чорні дні фашистської окупації, але все ж прийшло довгожданне визволення. Цей благословенний день настав 11 березня 1944 року. Росошани з ентузіазмом взялися за відбудову народного господарства буквально в перші дні після визволення новий директор школи Хоменко Григорій Якович зібрав першу після війни педагогічну раду, яка ухвалила силами вчителів, учнів і жителів села привести в порядок школу, взяти на облік учнів і негайно розпочати навчання. Воно розпочалося уже на початку квітня в уцілій частині школи, поскільки значна частина черепичного даху була знесена вибуховою хвилею під час бомбардування. Попутно проводився ремонт: з Погребища привезли черепицю і покрили дах, а у 1949 році перекрили заново.

Коли потеплішало – уроки проводилися прямо на вулиці – під деревами, сидячи прямо на траві. В приміщення заходили тільки в негоду. На ремонт школи гроші не виділялися, адже війна ще продовжувалася за межами нашої області. Паливо теж не завозилося. Перший післявоєнний навчальний рік був коротким. Він тривав всього два місяці. За літо школу більш – менш відбудували силами вчителів, старшокласників і колгоспників.

А вже на 1 вересня 1945 року шкільний поріг переступило 69 першокласників (Список додається)

Списки перших післявоєнних першокласників
1944-1945н.р.

А перший післявоєнний випуск 7 класу нараховував всього 16 чоловік
(Список додається)

1	Гурман Павина	5			5.	
2	Горбанько Ольга			4.		5
3	Кривоніс Павина					
4	Ковалюк Галина		15	18.	5.	
5	Григорівська Ольга				4.	
6	Госенко Зоя	5		16	15	
7	Горанчук Овса				3	
8	Шевчук Ольга					
9	Сторожук Ольга		15			14
10	Горанчук Тая					
11	Львівська Ярина					
12	Курбанько Катерина		15			15
13	Григорівська Ольга					5
14	Горанчук Павина		15		16	4.
15	Кривоніс Павина					3.
16	Шевчук Зоя					

Перший післявоєнний випуск 7го класу 1944-1945 н.р.

Важкими були післявоєнні уроки, катастрофічно не вистачало підручників, шкільного приладдя, не було палива, не вистачало парт. Не вистачало всього. Писали бузиновим чорнилом на сірому обгортковому папері (благо виручала росошанська паперова фабрика, бо в інших селах і таких «зошитів» не було.) Та що там зошити – шкільні журнали і інші шкільні документи робилися з того ж-таки паперу. Справжнє чорнило, чи олівець (хімічний) – це були справжні скарби, доступні лише не багатьом. Абсолютна більшість учнів майже цілий рік ходили «босяком». Часто через відсутність взуття і одягу взимку школу пропускали, або не відвідували зовсім. Крім директора Г.Я. Хоменка в школі в той час працювало 16 вчителів:

1. Г.В. Драпалюк
2. Ф.В. Куземко
3. Н.І. Васечко
4. М.С. Олешко
5. С.М. Максимішин

6. М.І. Юрченко
7. С.М. Гуменюк
8. А.Д. Сличук
9. Л.М. Загородня
10. О.Ф. Герасимчук
11. М.Г. Мирончук
12. М.Я. Філіпишин
13. В.С. Лялюцька
14. Н.А. Мельник
15. Е.Л. Рудик
16. М.Д. Кузьмук

З 1948 до 1960-го р.р. директором школи працював Григорій Степанович Політанський. У 1949р. почалася остаточна добудова школи – остання в її історії. Було капітально перекрито дах і суттєво поповнено матеріально – технічну базу. При школі відкрилися навчальні майстерні – столярна і слюсарна, досить добре, як на той час обладнані. До речі верстати, станки, а значна частина приладдя та інструменту вірою і правдою служить у школі і сьогодні не гірше, а де в чому – і краще за сучасні, допомагаючи сьогоднішнім учням вивчати «ази» столярної та слюсарної справи. А самі майстерні служили ще довгий час після того, як сама школа була закрита і почасти зруйнована. До кінця 70-х рр.. уроки праці для хлопців 5-8 класів проводилися саме тут. Хоча навчання в цей час проводилося через тісноту у значну наповнюваність класів у дві зміни та для тодішніх вчителів і учнів це були дрібниці, адже школа уже мала дизельний генератор – чудо тодішньої техніки. Це був прогрес неабиякий, адже вечорами в класах горіло світло. І це, зважте, в той час, коли усе село ще світило свічки, качанці, а заможні селяни – гасові лампи.

При школі за часів Григорія Степановича було посаджено сад і збудовано тир для занять у початкової військової підготовки, відкрито стадіон.

Колектив учителів у цей час поповнився новими молодими надрами, крім директора Г.С. Політанського тут працювали:

1. М.А. Рябухін – завуч
2. Н.І. Васечко – учитель російської мови та літератури
3. Н.А. Вдовиченко – учитель математики V-VII класів
4. С.М. Максимішин – учитель математики та іноземної мови V-VII класів
5. С.М. Гуменюк – учитель української мови та літератури в V-VII класах
6. О.Ф. Герасимчук – учитель I-IV класів
7. А.К. Понура – учитель I-IV класів
8. В.С. Лялюцька - учитель I-IV класів
9. Н.А. Мельник - учитель I-IV класів
10. М.І. Юрченко – учитель I-IV класів
11. О.М. Кошова - учитель I-IV класів
12. А.Д. Сличук - учитель I-IV класів
13. Л.М. Загородна - учитель I-IV класів
14. В.К. Краснощока - учитель I-IV класів
15. В.С. Корабельніков - учитель I-IV класів
16. Д.М. Лакєєв - учитель I-IV класів
17. К.С. Зборівська - учитель I-IV класів

18. І.Ф. Максимишина - учитель I-IV класів

19. П.К. Юрченко - учитель I-IV класів

Техробітники:

Климчук О., Климчук Н., Шумник М., Коваль І., Шумник Ю.

Колектив вчителів 1952 року

В школі у 1949-1950 навчальному році вчилася 486 учнів. Постала потреба відкриття 8-х, 9-х і 10-х класів. Цю життєву необхідність було вирішено у 1952 році – школу перетворено на середню – тобто десятирічну, а з 1959, згідно з нового закону «Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в СРСР» - в одинадцятирічну. До речі, з 1952 до 1956 років за навчання у старших класах потрібно було платити. В 1960-1963 рр.. Росошанську середню школу очолював Дмитро Йосипович Лавринтович. Новий директор неодноразово піднімав питання про необхідність будівництва нової школи перед відділом народної освіти і правлінням колгоспу ім. К. Маркса.

Про це свідчать протоколи партійних зборів того часу, де був присутній і директор Лавринтович.

У протоколі №7 від 18.02.1961 року зазначено, що збори прийняли постанову

Зустріч випускників 1966р.через 20 років після школи

М.К.Паламарчук

«забезпечити всіма необхідними матеріалами будівництво школи, яку розпочати будувати народною стройкою і ввести в дію до 1 вересня 1961 року». Нажаль, рішення зборів тоді виконане не було. Школу почали будувати у 1963 році за директора Паламарчук Миколи Климовича, який керував школою з 1963 по 1965 рр..

Свої спогади про рідну школу залишив нам випускник 1963 року Михайло Сергійович Парипса.

« ... Приїжджаючи в Росошу, завжди милуюся сільською школою. Особливо, красивим парком, у якому вона утопає. Чарує алея струнких, завжди привабливих дерев горобини. А уже за школою тебе невільно обнімає алея старожилів – духмяних лип, яка веде до панського ставу, де проведено чимало вільного та прекрасного часу. Там, де була колись чудова пристань з вишкою, з лівого боку до цього часу шепотить своїм листям осика, під якою чимало було зустрічей та мрій.

Але все – таки рідним куточком залишається те місце, де була наша перша школа, яка нас опікала на протязі одинадцяти років, видавши кожному із нас путівку у життя. Але школа гарна своїми вчителями та учнями, саме вони усе життя являються її прикрасою.

Усі 11 років я навчався у класах «А», і чомусь цим гордився. У 1 – 4 класі нас було біля 40 учнів, а з 5 – го по 9 – й ділилися на класи «а» і «б». Але з другого півріччя 9 – го по 11 – ий був один клас. Тому то більше пригадуються учні з якими завершував 11 клас. Слід зазначити, що якраз ми були першими, хто закінчував у стінах нашої школи одинадцятирічку і більшість із моїх однокласників по завершенню школи, здобули вагомий соціальний статус у своєму житті. Так, Галина Гнидюк, Рая Сінаєвська, Віра Шевчук, Валентина Гриник стали висококваліфікованими педагогами, отримавши вищу освіту; Микола Гурин та Сергій Молчанов стали лікарями, Ніна Карнаух здобула статус вченого хіміка, Петро Гайдайчук здобув вищу освіту фахівця народного господарства, Микола Баранюк присвятив себе військовій службі. Сьогодні у селі мешкають двоє, із дев'ятнадцяти моїх однокласників, Віра Григорівна Шевчук, яка стала багатодітною мамою і саме дітям присвятила своє життя і Микола Комаров, котрий займав високі посади в системі споживчої кооперації Липовецького і Погребищанського районів, і особливо запам'ятався росошанам, як сільський голова Росоші, декількох скликань. І хоча напри великий сором мій, не знаю деталей долі інших моїх однокласників, впевнений, що вони стали достойними членами нашого суспільства. Ще у школі я, як і більшість однокласників та учителів, пишалися фундаментальним відношенням до навчання та глибокими знаннями і природним розумом Миколи Гурина і Павліни Солодюк. Добрі знання та сумління у навчанні демонстрували Ніна Карнаух, Валентина Гриник, Петро Гайдайчук, Тетяна Загородня, Галина Гнидюк, Рая Сінаєвська.

Ми усі були не тільки однокласниками, але й добрими друзями. Моїми ближніми друзями, із числа однокласників, були Ніна Карнаух, Сергій Молчанов, Микола Баранюк, Віктор Гриник (через хворобу останній відстав від нашого класу за рік до випуску).

Нажаль сьогодні уже не має у живих Ніни Карнаух і Сергія Молчанова, котрі були дуже дорогими для мене, як у шкільні роки, так і на протязі мого юнацького життя...

Звичайно, же ми не змогли б відбутися у житті, як особистості, без наших учителів, більшість з яких були для нас взірцем у житті, давши нам путівку у

самостійне «плавання». Добрими словами згадую директорів школи Григорія Степановича Політанського, Дмитра Йосиповича Лаврентовича, Миколу Климовича Паламарчука, кожен із них вніс вагомий внесок в історію нашої школи та життя учителів і нас учнів. Як говориться у народі, кожному своє, адже у кожного свій смак та свої поняття... я з теплотою та вдячністю згадую вчителів: Аллу Михайлівну Терещук, Раїсу Сергіївну Котко, Федора Івановича Гриника, Олену Романівну Дзись, людей, котрі любили свою справу, а ще більше любили нас – своїх учнів, завжди спішили нам на поміч у школі і поза нею. З цими учителями можна було поділитися своїм сокровенним, отримати підтримку і пораду. Добра згадка залишилася про Фіру Львівну Городецьку, Анатолія Антоновича Марчука, то були справжні трударі шкільної ниви, добрі наставники для свої підопічних.

Цікавим для нас учнів було шкільне життя, коли до школи прийшли працювати молоді учителі В. В. Вернигора, О. О. Сосюк, В. І. Іванчук, М. І. Пращерук – вони внесли новизну у шкільну науку та повсякденне шкільне життя, здебільшого, являючись взірцем для нас, як у школі так і в побуті.

Знаковими постатями у той час були для нас піонервожаті Паша Петрівна Островська та невгамовна Галина Миколаївна Балацька, бібліотекар – Антоніна Дмитрівна Соломон...»

Нова школа вступила в дію у 1968 році, хоча частина учнів ще деякий час училася в старій школі.

Відкриття нової школи 1 вересня 1968 року

Це було за директора Івана Андрійовича Ревуцького (1965-1970рр.). Значно змінився і оновився і склад учительського колективу. Тепер до його складу входило 37 учителів. Ще б пак, адже школа на той час налічувала аж 700 учнів – найбільше за всю її історію (Список вчителів додається)

Перші першокласники нової школи

Список вчителів 1967-68 н.р.

1. Понура Н.К учитель молодших класів
2. Лялюцька В.С учитель молодших класів
3. Говорова О.О. учитель молодших класів
4. Загородня Л.М. учитель молодших класів
5. Лялюцька О.С. учитель молодших класів
6. Зборівська К.С. учитель молодших класів
7. Пшенична О.С. учитель молодших класів
8. Мельник П.А. учитель молодших класів
9. Паламарчук Г.М.
10. Котко Р.С.
11. Пудзирей В.П.
12. Вернигора В.В.
13. Пращерук Г.Г
14. Дзись О.Р.
15. Гриник Ф.І.
16. Політанський Г.С.
17. Паламарчук М.К.
18. Шепель Г.І.
19. Чубченко С.П.
20. Васечко Н.І.
21. Супрун О.М.
22. Шевченко О.О.
23. Ревуцький І.А.
24. Супрун В.Г.
25. Кащук Б.Р.
26. Трембіцький А.К

н.р.

27. Гринь П.О.
28. Кривошея П.І.

Колектив учителів 1967-68рр.

29. Киш М.І.
30. Червоненко Д.Г.
31. Галенда Л.М.
32. Кузнецов В.І.
33. Малик Г.З
34. Городецька Ф.Л.

Виступ шкільної агіткультбригади .
Керівник В.В. Вернигора 1969р.

1 клас 1969 року

категорій «А», «В», і «С» (на вантажний, легковий автомобілі і мотоцикл). А цим не могла похвалитися жодна, з сільських шкіл району.

Причому для всіх без винятку учнів це було абсолютно безкоштовно. Та в той час ця обставина сприймалася, як належне і нікого не дивувала. Школа була облицьована кахляною плиткою, що покращило її зовнішній вигляд. Учительський колектив того часу складала: (Список додається)

З 1970 по 1994 рік директором був Борис Романович Кащук - відмінник народної освіти СРСР, учитель-методист.

У фінансовому плані це був, напевно, найкращий час для нашої школи. За цей час було повністю оновлення її матеріально – технічне забезпечення, з'явилося багато унаочнень і навчального приладдя. В школі почалося викладання автосправи і багато учнів, які вчилися у цей час отримали посвідчення водіїв

Практичне заняття з вивчення будови
автомобіля проводить учитель
М.І. Паламарчук

70 – ті роки Зустріч з першим піонером Росоші
Михайлом Ковалем.

Шмигданик Т.І. праця іv-viii - 4 год. Червона
 фізика іv-viii - 5 год у іx-ї - 14 год. аєтер
 у іx-ї - 1 год. Трушак Ф.І. П.В.П. у іx-ї - 8 год
 Нагорний М.А. фізкультура у іv-viii - 10 год
 у іx-ї - 8 год. праця у іv-viii - 5 год. Швець
 фізкультура у іv-viii - 10 год у іx-ї - 8 год
 біотех у іv-viii - 4 год. Садибська Вал. Є.
 сміва і-iii - 3 год. іv-viii - 8 год. машвама у
 Пломцях Зінаїда Петрівна англійська
 у іv-viii - 19 год у іx-ї - 8 год. Тоборова О.О. і
 23 год. Лямозька В.О. Фкл. - 24 год. Шенк
 Олена Ст. iii кл - 25 год. Мазуренко В.О. е
 вожата. Стадник М.А. інструктор
 Крзєнко Д.П. інструктор.

§ 2.

Призначити вихователами груп того женого дня:

1. Красюк Л.І.
2. Машук Н.А.
3. Збєрївська К.Є.
4. Согнїова Н.Т.
5. Тоборова О.О. 0,5 ставки
6. Лямозька В.Є. 0,5 ставки
7. Трушак П.О.

§ 3.

Призначити вихователами інтерн

1. Нагорний М.А. 0,5 ставки
2. Швець В.Ю. 0,5 ставки

§ 4.

Призначити керівниками курток:

1. Швець В.Ю. - фізкультурній - 2,5
2. Нагорний М.А. - фізкультурній - 2 год

З 1994 року по даний час Росошанську загальноосвітню школу I-III ступенів очолює Віктор Анатолійович Дорошенко. Відмінник народної освіти СРСР з 1992 року. Старший вчитель з 2002 року.

За цей час школа змінилася невпізнанно, особливо в останні роки. У 2001 році було здійснено капітальний ремонт аварійного спортивного залу школи, на що витрачено 200 тис. гривень з районного бюджету. Через рік – у 2002 році школа була переведена на газове опалення: за рахунок спонсорських коштів паперової фабрики, СВК «Росошанський», Липовецького елеватора, сільської ради і районного відділу освіти, було придбано газову блочну котельню, що суттєво поліпшила тепловий режим у школі. На це витрачено 100 тис. гривень. Сучасна школа аж ніяк не може обійтися без вивчення і впровадження в життя сучасних високих технологій. Без цього у сучасному глобалізованому світі жити і працювати неможливо. Тому комп'ютеризація є одним з пріоритетних її завдань.

Комп'ютеризація почалася в нашій школі ще у 1990-ті роки. Але у 2004 році застарілі комп'ютери за урядовою програмою «Рівний доступ до якісної освіти» було замінено новими – придбано комп'ютерний клас «10+1». У 2008 році встановлено ще більш сучасний комп'ютерний клас – «10+3». У 2006 році капітально відремонтовано шкільну їдальню і кухню: придбано нові сучасні меблі, посуд, водонагрівач, холодильник.

У 2008 році за рахунок бюджетних та частини позабюджетних коштів придбано і встановлено кабінет математики з сучасним електронним обладнанням (ноутбук, проектор і мультимедійна дошка), а за спонсорські кошти – ще 2 мультимедійні дошки, проектор і 10 телевізорів з DVD і багатофункціональний принтер.

У цьому ж 2008 році шкільні комп'ютери підключено до Всесвітньої мережі Інтернет. Тепер на уроці учні можуть побачити і Ермітаж, і Лувр, і Єгипетські піраміди, і природу саван та і будь – що з того, про що раніше можна було лише почути. А це суттєво впливає на засвоєння учнями навчального матеріалу, адже відомо, що «краще один раз побачити, ніж 100 разів почути».

Для уроків праці у 2008 році придбано 2 сучасні багатофункціональні швейні машинки.

Не секрет, що трудове, фізичне й естетичне виховання підрастаючого покоління має не менш важливе значення, ніж навчання будь - яким іншим наукам. У цьому відношенні важливу роль відіграють шкільні гуртки за інтересами. До того ж, їхня робота – це все - таки заняття «для душі». А це відіграє у свою чергу неабияку психологічну роль, як важливий фактор зняття стресу і втоми у напруженому шкільному житті.

Багато років успішно функціонують в школі гуртки художньої обробки деревини (хлопці) та «Рукоділья»(дівчата) під керівництвом досвідчених вчителів трудового навчання Ю.М. Нагорного та Л.І. Рожанської.

Нещодавно почав працювати ще один гурток подібного напрямку.

На його заняттях діти під

керівництвом Г.О. Папернюк опановують техніку квілінгу (вироби з паперу).

Роботи гуртківців «витримали» не одну тематичну виставку на шкільному,

районному й обласному рівнях, де

відзначалися в

числі кращих.

Не менш важливу роль відіграє і робота шкільних спортивних секцій з футболу, волейболу, баскетболу і кульової стрільби

під керівництвом учителів фізичної культури В.Ю. Швеця, М.А. Нагорного, А.В. Яківчука, В.Д. Шевчука.

Жодне свято будь – якого рівня не обходиться без участі членів гуртка художньої самодіяльності під керівництвом В.С. Шевчук та О.С. Сличука.

Але напевно найголовнішим з того, що було зроблено за останні роки у фінансово – економічному плані резонанс в області – це встановлення у 2008 році теплогенератора RAV-2-600, що використовує в якості палива – солому. Адже ні для кого не секрет, як важливо в сучасних нелегких економічних умовах і при зростаючій дороговизні газу використовувати дешеві

альтернативні джерела енергії.

Щоб добитися більшої ефективності використання теплогенератора, зараз за активної підтримки сільського голови Сличука В.А. проводиться повна заміна системи опалення та встановлення метало-пластикових вікон, що дасть можливість не тільки збільшити тепловіддачу генератора, а й запобігти втраті тепла – а значить і значно зберегти кошти.

Словом, у сучасних не найкращих економічних умовах, коли значна частина шкіл переживає скрутні часи, а малі сільські школи – взагалі зникають, наша не погано тримається «на плаву». Про це свідчать і той факт, що за урядовою програмою «Шкільний автобус» в останні роки придбано автобус для

підвозу учнів з ст. Липовець та для інших потреб.

Сьогодні школа тісно співпрацює з батьківським комітетом. З його активною допомогою суттєво покращився і естетичний вигляд школи, що теж позитивно впливає на навчально-виховний процес. Майже в усіх класах і коридорах зроблено євроремонт.

Словом – створюються належні умови для того, щоб школа могла давати якісну і повноцінну освіту, так необхідну людям у подальшому їхньому житті. Як би там не було і що б не робилося, а основа – основ школи – це її колектив.

Сьогодні шкільний колектив складають 45 осіб.

Це вчителі і техпрацівники.

Вчительський колектив нараховує 28 чоловік:

1. Дорошенко В.А. – директор, учитель математики.
2. Климчик Л.В. – завуч, учитель зарубіжної літератури
3. Швець М.П. – учитель української мови та літератури
4. Яківчук А.В. – учитель фізкультури, ДПЮ і ОБЖ
5. Гнатюк Н.А. – учитель математики і фізики
6. Рудик Г.С. - учитель української мови та літератури
7. Шекетера Т.А. – учитель української мови і літератури
8. Безносок Л.П. - учитель української мови та літератури, зарубіжної літератури
9. Коренюк Т.В. – учитель іноземної мови
10. Скоцька Ю.В. – учитель іноземної мови
11. Гайдайчук Т.Г. – учитель історії, правознавства та етики
12. Парипса О.М. - учитель історії, правознавства та етики
13. Шевчук В.С. – учитель географії та співів
14. Сличук О.С. – учитель співів
15. Павлишена Г.Г. – учитель біології
16. Шелевей Л.Т. – учитель хімії
17. Нагорний М.А. – учитель фізкультури
18. Швець В.Ю. – учитель фізкультури

19. Нагорний Ю.М. – учитель креслення та праці.
20. Рожанська Л.І. – учитель праці
21. Швець Н.М. – шкільний психолог
22. Заводнюк С.М. – учитель економіки, географії
23. Баліцька А.І. – учитель інформатики і математики
24. Супрун А.М. – учитель молодших класів
25. Солоненко Л.І – учитель молодших класів
26. Шевчук О.В. - учитель молодших класів
27. Яківчук І.М. - учитель молодших класів
28. Мельник О.В. - учитель молодших класів

Техперсонал:

1. Безносюк Ю.М. – заступник директора з господарської частини
2. Папернюк Г.О. – секретар
3. Цимбалюк Н.П.- прибиральниця
4. Безносюк Т.О.- -----
5. Соя В.О. -----
6. Соя Л.І. -----
7. Дмитрук О.О. -----
8. Деркач Л.І. -----
9. Парфенюк Н.А. медична сестра
10. Шелевей Т.С. – кухар
11. Баліцька С.М. – посудниця
12. Мохнатюк О.Є. – водій грузовика
13. Слободянюк В.О. – водій автобуса
14. Соя Г.В. – оператор котельні
- 15 Климчук В.Т. – оператор котельні
- 16 Юрченко В.А – електрик
17. Цимбалюк В.М. – столяр

У 2008 році школа була занесена у районну дошку пошани за досягнення високих показників у навчально – виховному процесі. За період з 1968 року по теперішній час школа випустила 96 медалістів. (Дивитися список у «Додатках») За останні роки багато учнів займали призові місця на районних та обласних олімпіадах з різних навчальних предметів. Останніми роками відзначилися:

Безносок Сергій, Рудик Олена, Коцюруба Олександр, Сличук Олександр, Заводнюк Людмила, Медовщук Олена, Коваль Леся, Сличук Тетяна, Палій Діна, Баранюк Вадим, Шевчук Сергій, Климчук Олег, Луцька Вікторія, Луцька Ольга, Шиманський Вадим, Шумник Євгеній, Бабенко Олена, Загоруйко Юлія, Міхаїлідіс Михайло, Міхаїлідіс Євгенія, Балацька Інна, Балацька Тетяна, Папернюк Сергій, Папернюк Тетяна, Багрій Сергій, Багрій Віталій, Брицька Світлана, Брицька Інна, Комаров Андрій та багато інших.

Гордістю школи є її випускники, які трудилися раніше і продовжують трудитися сьогодні в різних галузях народного господарства.

**Медалісти Росошанської школи
1968 - 2012**

№	К-ть	Прізвище ім'я по-батькові	Рік випуску	Золота медаль	Срібна медаль
1	1	Сінчук Л.П.	1968	+	
2	1	Шевчук М.П.	1969	+	
3	1	Йохна Микола Антонович	1973	+	
4	2	Олексійчук Михайло Полікарпович	-«-	+	
5	3	Ходак Валерій Васильович	-«-	+	
6	1	Шевчук Галина Павлівна	1974	+	
7	1	Коваль Людмила Петрівна	1976	+	
8	2	Олексійчук Віра Петрівна	-«-	+	
9	3	Шевчук Михайло Петрович	-«-	+	
10	4	Лотоцька Лідія Михайлівна	-«-	+	
11	1	Дзись Василь Степанович	1977	+	
12	2	Паламарчук Валентина Миколаївна	-«-	+	
13	1	Бичков Віктор Михайлович	1978	+	
14	2	Олексійчук Надія Полікарпівна	-«-	+	
15	1	Грицькевич Іван Вікторович	1979	+	
16	1	Богач Василь Федорович	1980	+	
17	2	Юрченко Світлана Михайлівна	-«-	+	
18	1	Брицький Олександр Васильович	1981	+	
19	2	Цимбалюк Василь Олексійович	-«-	+	
20	3	Паска Валентина Миколаївна	-«-	+	
21	1	Балацький Дмитро Дмитрович	1982	+	
22	2	Яківчук Тетяна Михайлівна	-«-	+	
23	1	Баранюк Володимир Васильович	1984	+	
24	2	Пудзерко Олександр Володимирович	-«-	+	
25	1	Кащук Володимир Борисович	1985	+	

26	2	Глушук Наталія Іванівна	-«-	+	
27	3	Кривошея Оксана Іванівна	-«-	+	
28	4	Пасека Майя Миколаївна	-«-	+	
29	1	Шевчук Алла Іванівна	1986	+	
30	2	Цимбалюк Галина Олексіївна	-«-	+	
31	1	Бойко Олександр Васильович	1987		+
32	2	Лотоцький Юрій Михайлович	-«-		+
33	1	Ткачук Наталія Василівна	1989	+	
34	2	Абрамчук Володимир Петрович	-«-		+
35	1	Лясковська Лідія Іванівна	1991		+
36	2	Слободянюк Алла Іванівна	-«-		+
37	1	Бондар Василь Захарович	1992	+	
38	2	Шевчук Михайло Михайлович	-«-	+	
39	3	Гуменчук Михайло Іванович	-«-		+
40	4	Лялюцька Ірина Василівна	-«-		+
41	5	Шендерук Петро Іванович	-«-		+
42	1	Калинчук Галина Олександрівна	1993	+	
43	2	Коцюрuba Лілія Олександрівна	-«-	+	
44	3	Парипса Юлія Дмитрівна	-«-	+	
45	4	Шекетера Тетяна Анатоліївна	-«-	+	
46	1	Нагорна Алла Миколаївна	1994	+	
47	2	Шелевей Ольга Леонідівна	-«-	+	
48	3	Шит Володимир Миколайович	-«-	+	
49	1	Купринюк Сергій Михайлович	1995	+	
50	1	Супрун Світлана Валеріївна	1996	+	
51	2	Загоруй Сергій Олександрович	-«-	+	
52	1	Поричук Інна Василівна	1997		+
53	1	Кузьменкова Світлана Михайлівна	1998	+	
54	2	Мазур Алла Володимирівна	-«-		+
55	1	Солоненко Олена Анатоліївна	1999	+	
56	2	Казько Віра Дмитрівна	-«-		+
57	1	Безносюк Сергій Миколайович	2000	+	
58	2	Олексійчук Руслана Олексіївна	-«-	+	
59	3	Коцюрuba Олександр Олександрович	-«-		+
60	1	Цимбалюк Неоніла Михайлівна	2001	+	
61	2	Шевчук Сергій Васильович	-«-	+	
62	3	Луцька Вікторія Вікторівна	-«-	+	
63	4	Климчук Олег Анатолійович	-«-		+
64	5	Рудик Олена Вікторівна	-«-		+
65	6	Сличук Тетяна Сергіївна	-«-		+

66	7	Нагорна Наталія Володимирівна	-«-		+
67	8	Шумник Олена Сергіївна	-«-		+
68	1	Блажчук Ольга Валеріївна	2003	+	
69	2	Гнатюк Сергій Андрійович	-«-		+
70	3	Солодюк Яна Іванівна	-«-		+
71	1	Заводнюк Людмила Миколаївна	2004	+	
72	2	Медовщук Олена Василівна	-«-	+	
73	3	Бурковська Наталія Сергіївна	-«-	+	
74	4	Кравценюк Інна Андріївна	-«-		
75	1	Коваль Тетяна Володимирівна	2005	+	
76	2	Брицька Світлана Олександрівна	-«-		+
77	3	Дорошенко Роман Вікторович	-«-		+
78	1	Папернюк Сергій Леонідович	2006	+	
79	2	Багрій Сергій Олександрович	-«-		+
80	1	Міхалідіс Михайло Володимирович	2007	+	
81	2	Шелевей Сергій Вадимович	-«-		+
82	3	Скомарівська Тетяна Валеріївна	-«-		+
83	4	Мазуренко Тетяна Юріївна	-«-		+
84	1	Загоруйко Юлія Валеріївна	2008	+	
85	2	Луцька Ольга Вікторівна	-«-	+	
86	3	Коваль Аліна Володимирівна	-«-		+
87	4	Шиманський Вадим Миколайович	-«-		+
88	1	Андрійко Аліса Єргаліївна	2009		+
89	2	Міхалідіс Євгенія Володимирівна	-«-		+
90	1	Багрій Сергій Олександрович	2010		+
91	2	Папернюк Тетяна Леонідівна	-«-		+
92	1	Брицька Інна Олександрівна	2011	+	
93	2	Комаров Андрій Олегович	-«-	+	
94	1	Бабич Владислав Володимирович	2012	+	
95	2	Баліцька Ірина Олександрівна	-«-	+	
96	1	Воронін Вадим Олегович	2013		+

5 Розсошечной Школы
1949г.

1949

1950p.

1950 p.

1951

1952

1955

1955

1957

1957

1957

1957

1958

1959

1966

Збір піонерської дружини імені Олега Кошового(70 ті роки)

1977р.

1985

1988

1990p.

2001

2010